

Cena numeru
300 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 6500
Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 8000
poza Łódź egz. 850

Konto Pocztow. Kas
Oszczed. 60594.

Należność pocztowa
opłacona rważatem.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 22 lutego 1923 r.

LOS Y

nadeszły. Można zamienić w administracji Rozwoju [686K1

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Marszałek Piłsudski w Rydze.

(wp) Prasa ryska donosi że w maju r. b. spodziewany jest przyjazd do Łotwy marszałka Piłsudskiego. Szef sztabu generalnego ma w ten sposób rewizytować szefa sztabu generalnego 106, wskiego który był w Warszawie w roku ubiegłym.

Usunięcie generała Raszewskiego.

(wp) „Gazeta Bydgoska“ ze sfer wojskowych dowiaduje się, iż dowódca D. G. K. Poznań gen. Raszewski został ze swego stanowiska usunięty. Na jego miejsce wyznaczono jednego z najmłodszych generałów legionowych, trzydziesto-letniego Norwida-Neugebauera, dotychczasowego dowódcy twierdzy w Modlinie.

Aresztowanie polskich kurjerów dyplomatycznych.

(wp) Dn. 12 b. m. rano w pociągu pocztowym na linii Berlin — Kolonia na stacji Hamm żandarmi niemieccy zatrzymali z niewiadomych powodów 2 kurjerów dyplomatycznych polskich pp. Burcharda i Sadowskiego. Zmuszono ich do opuszczenia pociągu, przeprowadzono do budynku stacyjnego i tam poddano obu kurjerów szczegółowej rewizji szykanując i wymyślając im.

Chciano również odebrać im pocztę dyplomatyczną. Dopiero po pięciu godzinach wypuszczono ich i pozwolono udać się w dalszą drogę. Należy zwrócić uwagę, iż obaj kurjerzy mieli swe paszporty w zupełnym porządku i natychmiast się niemi wylegitymowali.

O najrychlejsze uregulowanie granic polskich.

(wp) Wobec tendencyjnych informacji, rozpowszechnianych przez rząd litewski w sprawie rzekomych intencji agresywnych Polski, oraz wobec poważnej sytuacji wytworzonej w strefie neutralnej przez stanowisko Litwy, poseł polski w Paryżu, Zamoyski, zwrócił uwagę Rady Ambasadorów na to, że wszelka nowa zwłoka w uregulowaniu sprawy granic polskich mogłaby zagrażać pokojowi i zachęcić Litwę do prowadzenia w dalszym ciągu polityki swawoli jak w Kłajpedzie.

TELEGRAMY.

OPÓR NIEMIEC.

DUESSELDORF 21 (PAT) Wczoraj po południu wydalono burmistrza miasta Duesseldorfu Kerdena za to, że odmówił powiadomienia prasy o zarządzeniach władz lokalnych. Delegacja miasta zaprotestowała przeciwko aresztowaniu burmistrza. Postanowiono również ogłosić strajk generalny na znak protestu.

GELSEMKIRCHEN 21 (PAT) Szef poczty został aresztowany za wydanie podwładnym rozkazu ażeby nie kłaniali się oficerom francuskim.

Bezczelne żądania Litwy.

Litwa domaga się zwołania Rady Ligi Narodów.

PARYŻ 21 (PAT) Rząd litewski zażądał natychmiastowego zwołania rady Ligi Narodów dla przedstawienia sprawy strefy neutralnej, która sprawa zdaniem rządu litewskiego — może przerodzić się w konflikt zbrojny. W kołach zbliżonych do Ligi przypuszczają, że zwołanie Rady jest mało prawdopodobne ze

względu na to, że w czasie ostatniego zebrania Rada zajęła już definitywne stanowisko w sprawie strefy neutralnej, a to przez usta Vivianiego, który oświadczył, że w razie zbrojnej opozycji Litwy, ta ostatnia ściągnęłaby na siebie jak najostrejsze sankcje, przewidziane przez pakt o Lidze.

„Temps“ o nieroztropnym zachowaniu się Litwinów.

PARYŻ 21 (PAT) Omawiając krok Litwy, podjęty u Ligi Narodów, „Temps“ pisze we wstępnym artykule, co następuje: O ile można sądzić z pozorów to nie wiadomo, w jaki sposób i dlaczego Polacy mieliby atakować Litwę. Gdyby Polska chciała podjąć ofensywę wobec Litwy, to miałaby uprzednio doskonale do tego pretekst w chwili, w której Litwa zajęła Kłajpedę. Polacy mogli wtedy zająć Kowno.

Sprawa miałaby jednak tylko znaczenie lokalne, gdyby nie interwencja Rosji sowieckiej. Rząd rosyjski nie pozostaje obojętnym wobec tego, jakie wypadki rozgrywają się w strefie neutralnej i uważa, że Rosja jest zagrożona od czasu, kiedy część linii Kowno — Wilno pozostaje w rękach Polski. Czyżby rząd sowiektów, podejmując działania, które zachęcają Litwinów do całego szeregu nieroztropności, chciał dać satysfakcję Niemcom, które zdaje się w ostatnich czasach były z niego niezadowolone? W tym wypadku popełniłby bardzo wielki błąd.

Polska nie podjęła jednak takiego działania, a językiem którym przemawia, jest w dalszym ciągu i obecnie umiarkowanie. Przeciwnie zaś, pewne oznaki każą przypuszczać, że rząd litewski przerzucił w kierunku Wilna bandy litewskie oraz regularne siły zbrojne, które uprzednio skierowane były na Kłajpedę.

Naprzód dlatego, że ci, którzy pragną otworzyć sobie korytarz do Rosji przez wydaranie Wilna Polsce, są najczystszej wody reakcjonistami niemieckimi, po drugie dlatego, że popychając Litwę do zajęcia Wilna, sowieci pracują wyraźnie przeciwko interesom Anglii i w ten sposób starają się one otoczyć Estonję i Łotwę, czego z pewnością Anglija sobie nie życzy.

Ponadto rząd litewski odmówił żądaniu podziałowi strefy neutralnej, dokonanego przez radę Ligi. Skoro więc obecnie skarży się, że jest atakowany i nadesłał skargę do Rady Ligi, której zalecenia nie usłuchał, to nie wywołuje wrażenia, jakoby działał szczerze.

Przynody angielskiego generała.

UWIEŻONY PRZEZ LITWINÓW GEN. CARTON DE VIARD POWRACA DO WARSZAWY.

WARSZAWA 21-2 (A. W.) Niepokojące od dwóch dni pogłoski o zniknięciu szefa angielskiej misji wojskowej w Polsce, generała Carton de Viard, który wpadł w ręce partyzantów litewskich podczas walk w pasie neutralnym, znalazły wreszcie dzisiaj wyjaśnienie.

ca w tych dniach do Warszawy drogą Tezew. General donosi, iż jest zdrow i cały.

Poselstwo angielskie w Warszawie otrzymało depezę z Kowna, podpisana przez samego generała, iż znajduje się on w Kownie i wra-

Wedlu wiadomości dzienników partyzan ci litewscy aresztowali generała, odstawili go do Kowna i tam dopiero, na skutek interwencji miejscowego dyplomatycznego przedstawiciela angielskiego generał został zwolniony. Razem z generałem de Viard dostał się do niewoli major angielski Grand, który wraca również z generałem do Warszawy.

Kupimy strugarke do drzewa

kombinowaną, t. j. wyrówniarke i grubościową (po niemiecku Abricht-und Dichtmaschine) używaną, w dobrym stanie. Ołerty, Łódź, skrzynka pocztowa № 15. Filja 5 ta.

TELEFON Z WARSZAWY

PODWYŻKA KOLEJOWEJ TARYFY OSOBOWEJ.

*) Min. kolei żelaznych komunikuje wskutek gwałtownego w ostatnich tygodniach wzrostu drożyzny, a co zatem idzie wzrostu kosztów eksploatacyjnych kolei, zaznaczona przez min. kolei żelaznych od dnia 1 marca podwyżka tylko taryfy towarowej, okazała się niedostateczna dla pokrycia niedoboru. Z tego powodu Min. kolei żelaznych zmuszone zostało do podniesienia o 100 procent od daty wspomnianej również i taryfy osobowej i bagażowej.

PRACOWNICY POCZTOWI PRZECIWI ZNIENIENIU MIN. POCZT I TELEGRAFÓW.

*) „Gazeta Warszawska“ podaje: Pracownicy ministerstwa poczt i telegrafów, który odbył się dziś w południe, uchwalili rezolucję, protestującą przeciwko projektowi zniesienia ministerstwa poczt i telegrafów.

Rezolucja podkreśla, że zmniejszenie personelu ministerstwa jest niemożliwe bez obniżenia dotychczasowego poziomu pracy w instytucjach pocztowych i telegraficznych.

USTALANIE PRZYCZYN WYPADKÓW KOLEJOWYCH.

*) Konferencja w sprawie bezpieczeństwa ruchu na kolejach państwowych, które toczyły się niedawno w ministerstwie kolei, ustaliły 2 przyczyny wypadków kolejowych. Pierwsza brak urządzeń ochronnych zniszczonych podczas wojny, druga — to niedostateczne wyszkolenie personelu technicznego.

Ministerstwo kolei, w celu zapobieżenia wypadkom kolejowym, postanowiło jaknajściślej wykonywać kontrolę nad ruchem za pośrednictwem kontrolerów i rewizorów ruchu, oraz przez organy centralnej władzy dyrekcyjnej, a następnie zorganizować kursy dla kandydatów na naczelników ruchu, które mają za zadanie wypełnienie luk istniejących w personelu kolejowym.

PROCES BANDYTÓW — B. OFICERÓW DENIKINA.

*) Wczoraj w wydziale VIII-ym sądu okręgowego, w Warszawie rozpoczął się proces trzech bandytów, tytułujących się „oficerami armii dońskiej“, Piotra Makarygina, Jerzego Murawjewa i Mitrofana Bogomołowa, oskarżonych o dokonanie napadu rabunkowego na Józefa Pażuskiego i jego córkę, Noskiewiczową, artystkę baletu teatru im Bogusławskiego.

Obrońca Makarygina, prosił sąd o prowadzenie sprawy przy drzwiach zamkniętych motywując to okolicznością, że oskarżony może wyjawiać w zeznaniach ważne tajemnice, dotyczące działalności II-go oddziału sztabu generalnego. Sąd jednak do tej prośby nie przychylił się.

Z pośród oskarżonych jeden tylko Makarygin przyznał się do winy, inni twierdzą, że z napadem nie mieli nic wspólnego.

O godzinie 12-ej rozpoczęto badanie świadków.

ZUCHWAŁY NAPAD BANDYTY NA POCIĄG WARSZAWA-POZNAŃ.

*) Wczoraj w nocy na pociąg pociąg 405 idący do Poznania, na szlaku Kutno — Kroszówice dokonano napadu bandyckiego.

Bandyta wtargnął do jednego z wagonów i steroryzowawszy podróżnych wszczął istną rewizję pugilaresów i walizek. Opór próbował stawiać jadący tym wagonem pasażer Walerjan Bobrański, lecz padł raniony kulą rewolwerową.

Wobec alarmu, pociąg został zatrzymany, co tylko na dobre wyszło bandycie, gdyż korzystając z ciemności — zbiegł, zabrawszy jakiemś innemu pasażerowi futro.

O godzinie 4-ej rano przed pociągiem 415 stojącym na stacji w Kutnie policja zawiadomiona o napadzie zatrzymała jakiegoś podejrzanego osobnika, który zamiast okazać legitymację, zasympal policjantów gradem kul.

Wśród zebranej publiczności powstał nieopisany popłoch. Bandyta, korzystając z obłoku pyłu, puszczanego przez parowóz, znikł między wagonami.

Ustępstwo sprzymierzonych dla Litwy.

VIVIANI ZWOŁA POSIEDZENIE RADY LIGI NARODÓW.

LONDYN 21 (PAT) Demontille, radca ambasady francuskiej w Londynie odbył wczoraj po południu naradę w Foreign Office w sprawie wypadków w pasie neutralnym.

Wedle wiadomości ze źródeł angielskich i francuskich sytuacja w dniu dzisiejszym jest nieco poważniejsza. Litwa utrzymuje, że Pola-

cy objęli w posiadanie część przyznanego im terytorjum. Litwa założyła przeciw temu protest i odwołała się do Ligi Narodów.

Wczoraj wieczorem zakomunikowano w Londynie, że Viviani zajął się sprawą zwołania Rady Ligi Narodów.

Echa rozruchów kwietniowych.

STEINBERG PRZED SADEM ODWOŁAWCZYM. PIĘĆ LAT CIĘŻKIEGO WIEZIENIA.

POZNAŃ 21 (wł.) Przed trzecią Izba Karną instancji odwoławczej pod przewodnictwem dyr. Pałęskiego zakończył się dwudniowy proces przeciw przewodcy rozruchów kwietniowych Wawrzyńcowi Steinbergowi.

Steinberg, pozrytkowo bankowiec, następnie urzędnik kryminalny, w dn. 23 kwietnia 1920 r. w Poznaniu przewodził bandzie która przed zamkiem nacierała na policję kryminalną i sprowokowała w ten sposób strzały.

Ofiarą tych strzałów padli niektórzy manifestanci.

Następnie usiłował Steinberg spowodować rozstrzelanie por. Szymańskiego, którego obronił przechodzący patrol. Szereg świadków udowodniło wiele innych podobnych wybryków Steinberga.

W pierwszej instancji został Steinberg skazany na 5 lat. Trybunał odwoławczy zasądził Steinberga na 5 lat ciężkiego więzienia.

Proces Fanny Dittner.

DALSZE BADANIE OSKARŻONEJ.

LWÓW 21. 2 (AW) W trzecim dniu rozpraw dokonano przesłuchania oskarżonej Fanny Dittner. Zeznała ona, że zarzuty jej odnosiły się do nielojalności Polaków wobec Austrii w czasie inwazji rosyjskiej we Lwowie i opierały się na informacjach, dostarczanych jej przez rozmaite osoby. Nienawiść do społeczeństwa polskiego we Lwowie, której oskarżona dała wyraz w powyższych doniesieniach, miała być jej przekonaniem, opartem rzekomo na sprostowaniach, poczynionych w czasie inwazji rosyjskiej.

W toku przesłuchania domagała się oskarżona natarczywie, aby przewodniczący wydał ze sali jednego ze sprawozdawców dziennikarskich, który według mniemania oskarżonej, odnosił się do niej wrogo. Żądała również konfiskaty dzienników za ogłoszone o niej rewelacje.

Żądaniom tym sąd odmówił, wobec czego oskarżona nie chciała dalej zeznawać. Ostatecznie jednak, za poradą swego obrońcy, zdecydowała się mówić.

Jutro rozpocznie się przesłuchanie świadków.

Z ostatniej chwili.

PROTEST POLSKI PRZECIWIW OSZCZERSTWOM LITEWSKIM.

WARSZAWA 21 (PAT) Pan minister spraw zagranicznych wysłał dziś do pana Avenili, zastępcy sekretarza generalnego Ligi Narodów depeşe z energicznym protestem przeciw oszczercom twierdzeniom, zawartym w depeşy p. Galvannauskasa w sprawie obejmowania przez władze polskie przyznanego części strefy neutralnej. Nota polska prostuje bezpodstawne zarzuty litewskie, podaje faktyczny przebieg akcji przyznanego nam terytorjum oraz przytacza fakty agresywnego zachowania się ze strony oddziałów partyzanckich i regularnych litewskich.

KONCENTRACJA WOJSK LITEWSKICH.

WILNO 21-2 (A. W.) W ostatnich dniach rozpoczęła się na Litwie koncentracja sił wojskowych. Do Wysokiego Dworu przybyło kilka szwadronów jazdy litewskiej; w Kosze darach grupują się oddziały ochotników litewskich. Przybył tam transport, liczący zgórą 300 ludzi.

NIEUDANY ATAK LITEWSKI NA NASZĄ STRAŻ POGRANICZNĄ.

WILNO 21 (PAT) Wczoraj wieczorem regularne oddziały litewskie w chwili przejścia przez wieś Podkamień naszej straży granicznej, zaatakowały ją przy pomocy ciężkiej artylerji. Straż graniczna odparła Litwinów.

ZBRONICZY ZAMACH.

PARYŻ 21 (wł.) W pobliżu Beheim napotkano 5 osób usiłujących rozrubić szyny kolejowe na linii Paryż—Kolonja. Sprawcy zdołali uciec. Jest to linja kolejowa, po której jeżdżą stale tak minister Le Trocquer jak inni rzeczoznawcy do Zagłębia Ruhry. Nie ulega za dnej wątpliwości, że był to zamach wykonany na Francuzów.

OPÓR NIEMIECKI.

BUER 21 (PAT) Burmistrz Zimmermann aresztowany został za to, że nie wydał dyspozycji w sprawie przywrócenia światła na dworcach. Z tego powodu wybuchł 24-godzinny strajk protestacyjny. Wszystkie sklepy i biura były pozamykane, a górnicy nie zjechali do kopalni.

BERLIN 21 (PAT) Minister spraw wewnętrznych Rzeszy zabronił policji niemieckiej na terenie okupowanym pełnienia służby bez uniformów i bez broni.

ZWŁOKI BOHATERÓW Z POD ROKITNY WE LWOWIE.

LWÓW 21 (PAT) Dziś o godz. 6-tej rano przybyły na tutejszy dworzec w 3 wagonach zwłoki piętnastu bohaterów z pod Rokitny. Przy wagonach ustawiono honorową straż cztertnastego pułku ułanów. O godz. 9-tej odjechały wagony w dalszą drogę do Krakowa. Przed odjazdem oddał honory wojskowe poległym honorowy szwadron cztertnastego pułku ułanów. Na dworzec przybył dowódca V-tej dywizji piechoty generał Thulie i komendant miasta pułk. Chaudek z gronem oficerów.

ZWŁOKI MINISTRA RASZINA BĘDA SPALONE.

BERNO MORAWSKIE 21 (PAT) „Ligowe Nowiny“ donoszą, że duchowieństwo rzymskokatolickie, ze względu na życzenie wyrażone przez dr. Raszina w testamencie, by zwłoki zostały spalone, odmówiło swego udziału w uroczystościach pogrzebowych.

KONIEC STRAJKU GÓRNIKÓW WE FRANCJI.

PARYŻ 21. 2 (AW) Pisma poranne donoszą, że strajk robotników górniczych węgla jest ostatecznie zakończony.

Organizacja komunistyczna wezwwała wczoraj swych członków do podjęcia pracy.

Rekwizycja Kopernika.

Organ, popierający rękami i nogami naszego generała—premjera, — mianowicie „Neue Freie Presse” ogłosił artykuł pióra również znanego dr. Behrensa o Mikołaju Koperniku. —

Z wielkim zadowoleniem musimy stwierdzić, iż w polskim społeczeństwie coraz bardziej utrwała się przekonanie, że nasza Ojczyzna (Polska!) najjaśniejsze strony swojej kultury zawdzięcza obywatelom niemieckiego pochodzenia.

Co zawdzięczamy obywatelom niemieckiego pochodzenia przypominają niedawne czasy okupacyjne, kiedy wiele ukrytych maszyn i metali pojechało do Prus, świadcząc wymownie o ich wydatnej pracy, — „pour le roi de Prusse”

Przypominają również machinacje obywateli niemieckiego pochodzenia w Paryżu celem podstawienia nam nogi przy obejmowaniu z powrotem ziemi wywłaszczonej Polakom przed wojną.

Cała Polska z jej prezydentem Wojciechowskim na czele, ogłasza całemu cywilizowanemu światu, iż dumna jest z pamięci niemieckiego uczonego, który 450 lat temu należał do polskiego związku państwowego.

Tym człowiekiem był syn niemieckiego kupca grosisty Niklasa Koppernigka i jego ślubnej żony Barbary.....

Od 450 lat nie się nie zmieniło związek państwowy jak ongi, tak i dziś zapewnia szczęście różnym grosistom, którzy by radzi z naszej Ojczyzny zrobić niemiecki Kamerun lub arkę Noego, zapewniając na tej drodze szczęście jej narodu, z wyjątkiem jednego, który ma do tego największe prawa,

...praca naszego niemiecko—polskiego ziomka....

Konia z rzędem można dać temu, kto widział francusko—angielskiego obywatela lub „niemiecko—polskiego ziomka”.

Coś podobnego może się jedynie pomieścić w dardanelo—niemieckiej głowie takiego freie lodzefressera, jakim jest szanowny autor wspomnianego artykułu.

(W 1854) ... zdarzyło się po raz pierwszy wtedy, iż zaczęto w Warszawie zbierać składki na pomnik „polaka” Kopernika.

Ten cudzysłów przy „polaku” jest klasyczny i wyraża więcej niż by może sobie życzył dr. Behrens. —

Dalej znajdujemy tamże oszałamiającą wiadomość, że Kopernik był „dzieckiem niemiecko—matematycznej nauki, okresu przedformacyjnego”.

Najwidoczniej więc matematyka jest nauką etnograficzną i nie jest wykluczone istnienie portugalsko—matematycznej nauki, okresu Wojen Krzyżowych lub germańsko—etycznej nauki zamierzchłych czasów Raubritterów. Dalej czytamy:

Zbija się nawet takie pewniki, iż w żyłach M. Kopernika płynie czysto niemiecka krew, że jego kołyska otoczona była czysto niemiecką atmosferą, iż krąg jego miłości, krewnych i przyjaciół był niemiecki i że źródła jego nauki nie były polskie....

Był on członkiem niemieckiej mniejszości narodowej w Polsce. —

Gdyby nie koniec tego artykułu, szanowny autor, snując dalej swych złotych marzeń, przedsię doszedł by do przekonania, iż Kopernik

jako członek niemieckiej mniejszości narodowej w Polsce, głosował na 16—kę, i powinien dostać tytuł pułkownika pruskiego, a la drugi łódzki patrijota Spiekermann.

Niestety panie H., rekwirował wczoraj wespółbraci, którzy poszli i nie wrócą już, można wszystko, tylko nie myśli i nie narodowość. A. S.

Państwo w którym wszyscy kradną.

Sensacyjne rewelacje o wyłomie, jaki w zasobnym skarbcu sowieckim zrobili Radek, Sinojew, Sadoul i tow. uzupełnia prasa bolszewicka (Ekonomiczeskaja Żiżn) szczegółami dającymi obraz wprost potwornej korupcji w każdej dziedzinie życia państwowego współczesnej Rosji. Zdaje się jakoby zarazki złodziejstwa, łapownictwa i innych podobnych zaraz; toczących Rosję carską wyginęły ze szczerem w atmosferze krwawego terroru. Tymczasem stało się przeciwnie; wybujały niesłychanie i dojadają resztek organizmu kolosa rosyjskiego; tylko że obecnie przybrały barwę — czerwoną...

W r. 1922 na kolejach rosyjskich zginęło skutkiem kradzieży; rabunku lub „nieznanym przy czyn 7 i pół miliona pudów środków żywności; przeszło 6 milionów pudów opału; 80 tysięcy pudów przesyłek wartościowych; razem około 11 i pół milionów pudów w łącznej wartości przeszło 37 milionów złotych rubli co stanowi 15 procent ogólnych wydatków wydziału komunikacji.

Cyfrы te przeraziły nawet „wyrozumiałą” z natury na takie „narodowe” wybryki rząd sowiecki. Wydelegowano specjalną komisję śledczą pod wodzą słynnego z żelaznej ręki Dzierżyńskiego; celem oczyszczenia kolejowej stajni Anglasza.

Ta „komisja centralna dla zwalczania korupcji kolejowej” zakończyła już pierwszą część pracy;

a plon jej przedstawia się następująco:

Wypędzono ze służby 3000 urzędników kolejowych a z nich przeszło 1000 skazano na różne kary 60 procent tych zuchów — byli to zaprzysiężeni komuniści.

Znów inne gniazdo złodziejstwa to t. zw. „Centrosjuz”. W styczniu rb. zaczął się w Moskwie olbrzymi proces przeciw 38 członkom tej instytucji rządowej; oskarżonym o spekulację pieniędzmi państwowymi i sprzeniewierzenie depozytów rządowych; za co grozi kara śmierci.

Jak się okazało „Centrosjuz” mający w roku rozdział towarów; był w porozumieniu z całą bandą paskarzy i spekulantów; tak że korporacje i konsumy nie mogły dostać towaru. Szkodę wyrządzoną wyniosła kilkaset bilionów rubli. Głównym macherem był niejaki Schein któremu udało się zbiedz.

Wreszcie — jak donoszą z Petersburga — w tamtejszym instytucie górniczym popełniono olbrzymią kradzież kosztownych kruszców z muzeum. Skradziono 6 funtów platyny; 2 funty izydium i osmum znajdujące się tam już od 160 lat; a przedstawiające olbrzymią wartość.

Jak widać z tych kilku przykładów, kradną co mogą i gdzie mogą. Wywóz tych łupów zachowują sobie na lepsze czasy — gdy łatwiej będzie się wy dostać z granic czerwonej ojczyzny.

Polacy w krajach nadbałtyckich.

o) W Łotwie i Estonji z dawien dawna potworzyły się kolonie polskie. Najliczniejsze były w Dynaburgu i Rydze; w ostatniej było 4 kościoły, dwa gimnazja żeńskie, 3 korporacje studenckie; mniej liczne kolonie, liczące jednak po kilkaset osób były w Libawie, Windawie, Mitawie, Walku, Dorpacie, Narwie, Rewlu i Parawie.

Kolonje składały się z urzędników, kolejarzy, robotników oraz dość licznej ilości przyjezdnej młodzieży w celu kształcenia się w tułtejszych wyższych i średnich doskonałych zakładach naukowych.

W rezultacie zmian zaszłych po wojnie światowej nastąpiła żywiołowa reemigracja Polaków do kraju, nosząca niekiedy wprost niezdrowy charakter; np. sprzedawano za bezcen nieruchomości, pozatem wiele szelonów, które wyjechały zimą, nie dotarły do kraju, gdyż olbrzymia większość pasażerów pochorowała się od zimna i niewygód w ciągu długotrwałej podróży. Położenie jeszcze się pogorszyło z tej racji, że rząd polski otworzył granicę dla wojsk bitych armii Judenicza i Bałachowicza, co nad-

zwyczaj utrudniło przejazd cywilnej ludności.

Przyczyny tak gwałtownej acz dobrowolnej reemigracji były następujące:

Przed wojną kolonie polskie podtrzymywały stosunki z Rosjanami, unikając ludności miejscowej; łącznie z tem, miejscową ludność nadzwyczaj niechętnie odnosiła się do obcokrajowców, uważając, że ci ostatni odbierają im chleb na ich własnej ziemi.

Pozatem Polacy śpieszyli korzystać z utworzenia państwa polskiego i akcentowali na wiecach dobrowolne zrzeczenie się wszelkich swoich praw i przywilejów na obcej ziemi.

Obecne położenie jest takie: w Rydze gimnazja polskie zostały zamknięte, korporacje przeniosły się do Warszawy ludność polska w olbrzymiej ilości dobrowolnie wyemigrowała do Polski, kościoły po mniejszych miastach są pozamykane; czasami tylko ksiądz dojeżdża takowe.

Reemigracja więc nastąpiła dobrowolnie i rządy miejscowe zajęły stanowisko obiektywne za to parcie z dołu, to jest ze strony narodu i klas pracujących było nadzwyczaj silne.

Hakata gdańska przeciwko Francji.

Zwraca uwagę że podniecanie opinii gdańskiej przez prasę niemiecką i tutejsze czynniki nacjonalistyczne przeciw Francji nie ustaje. Codziennie odbywają się zgromadzenia protestujące przeciw „zbrodni” Francji.

Na ostatniem z takich zebrań w Oliwie jako główny mówca zaprodukował się b. prezydent Sejmu Gdańskiego i profesor politechniki dr. Matthaci referując o „włamaniu się” Francji do Ru-

hry i „piekielnych” planach odwiecznego wroga za Renem.

Bez przerwy zbierane są również składki na „ofiary” Ruhry. Poszczególne firmy niemieckie potrącają datki na ten cel z plac swych pracowników „Danziger” „Neueste Nachrichten” z dumą głosi iż zebrało na ofiary „gwałtów francuskich” a góra 15 milionów mk. niem.

Anglik o akcji Francji w zagłębieniu Ruhry.

(o) „Daily Mail” ogłosił w tych dniach artykuł wybitnego przemysłowca angielskiego, G. Mure Ritschie’go, który pochwała w zupełności postępowanie Francji w zagłębieniu Ruhry.

„Trzeba — powiada Ritschie — traktować Niemcy, gdy chodzi o ich zobowiązania, tak samo, jak nas traktują Stany Zjednoczone z po-

wodu naszych długów. Niemcy mogą płacić i jeśli ich nie zmusi się do zapłacenia, to wywołają one wojnę o wiele okropniejszą, niż wojna 1914 r.

Powtarzam to, co powiedziałem, gdy Francuzi odrzucili projekt angielski: Dziękujemy Bogu za stanowisko Francji. Kontrola francuska w zagłębieniu Ruhry, jest szczytem tego, co mogło spotkać najlepszego przemysł angielski od chwili zawieszenia broni”.

KRONIKA

— Kalendarz —

Czwartek dnia 22 lutego Kat. św. Piotra w Ant.
Wschód słońca g. 7 m. 46
Zachód g. 4 m. 54

— Widowiska —

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Sulkowski”
Filharmonja (Dzięła 20)

Teatr „Scena” (Cegielniana 18)

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Ona”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Dziewczę z Piccadilly.

„Luna” (Przejazd 3)

„Jego ostatni flirt”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Tajemnicze porwanie”

Spół. Pracow. Państw. (Sienkiewicza 40)

„Indyjski grobowiec”

„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej)

„Straceńcy z nad Adry”

Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 14
otwarta codziennie od 5—9 wiecz.

Kalendarzyk historyczny.

1807 — Narodziny słynnego filozofa polskiego
Józefa Kremiera

1810 — Narodziny Fryderyka Chopina.

Wiadomości bieżące

— W przededniu strajku farmaceutów.

b) Związek pracowników aptekarskich zgłosił do inspektora pracy żądanie podwyżki płac o 100 proc. Inspektor pracy oświadczył de legatom farmaceutów, że podwyżki dla tutejszych pracowników są regulowane podług orzeczenia komisji statystycznej w Warszawie, wobec czego nie może sprawy tej rozpatrywać. Pracownicy odpowiedzieli, że orzeczenia warszawskiej komisji statystycznej odbiegają daleko od istotnego wzrostu drożyzny, wobec czego nie mogą się zgodzić na dotychczasowe warunki regulowania płac i żądają, aby podwyżki regulowane były przez tut. inspektora pracy. W razie nie uwzględnienia ich żądań zagrozili strajkiem.

Sprawa ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu ministerstwa pracy łącznie z min. zdrowia i w dniu dzisiejszym da inspektor odpowiedź pracownikom farmaceutycznym.

— Walka z lichwą.

b) Referat walki z lichwą przy Komisarjacie rządu na m. Łódź wyjaśnia konsumentom że odmowa sprzedaży artykułów powszechnego użytku jest zagrożona karą przewidzianą przez rozporządzenie min. spraw wew. z dn. 5 lipca 22 r. Pożądanem jest, aby we wszystkich wypadkach odmowy sprzedaży tych artykułów na tychmiast komunikowano referatowi do walki z lichwą celem ukarania nadużyć. Każdy kupiec jest obowiązany wydać na żądanie konsumentów rachunek celem możliwości ustalenia pobierania nadmiernych cen.

— Podwyżka dla nauczycielstwa.

Na ostatnim posiedzeniu magistrat uchwalił podwyższyć z dn. 1 bm. o 53 proc. pobory nauczycielstwa miejskich szkół średnich.

— Wymiar podatku od lokali.

W związku z wymiarem miejskiego podatku od lokali magistrat postanowił powołać do życia komisję z 7 osób, której zadaniem będzie określenie sumy wartości czynszowej lokali i rozstrzygnięcie następujących się przy wymiarze podatku wątpliwości. Do komisji tej wejdą: 2 członkowie magistratu, 1 technik, mianowany przez prezydenta miasta, 2 przedstawiciele Stow. Właśc. Nieruch. i 2 delegatów Stow. Lokatorów.

Od orzeczeń komisji przysługiwać będzie podatnikom w terminie 2 tygodniowym prawo rekursu do komisji apelacyjnej złożonej z 9 osób: 4 członków magistratu, 2 przedstawiciele

ZA DUSZĘ

S. † P.

ELIGJUSZA NIEWIADOMSKIEGO

odbędzie się nabożeństwo żałobne dn. 27 b. m. o godz. 9 i pół w kościele św. Stanisława Kostki na które zapraszają społeczeństwo

5687b)

Administracja i pracownicy
fabr. Tow. Akc. „Wytwórnia Maszyn Młyńskich”, Rzgowska 48.

S. † P.

JULJAN KUCHARSKI

były maskonduktor kolei Łódź — Fabryczna

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony Sw. Sakramentami zasnął w Bogu dnia 20 lutego 1923 roku przeżywszy lat 68.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu żałoby przy ul. Składowej 32 na cmentarz katolicki o będzie się w piątek dnia 23 lutego o godz. 3 popoł. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych przyjaciół pozostali w smutku

329K1)

Żona, córki i zięćowie.

Jako w pierwszą rocznicę zgonu za duszę s. † p.

Edmunda Rowińskiego

odbędzie się msza żałobna w piątek dn. 23 lutego o godz. 8 rano w kościele Sw. Krzyża w Łodzi na którą zapraszają

323K1)

Żona z dziećmi.

Dnia 20 lutego przeniósł się do wieczności, po długich cierpieniach, przeżywszy lat 64

S. † P.

Michał Raczyński

Obywatel Bałut

Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi 22 lutego o godz. 2 pp. z domu żałoby przy ul. Zawiszy (Zawadzka) Nr 11, na nowy cmentarz ewangelicki. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu

Rodzina.

O podwyżkę w przemyśle włókienniczym.

KOMISJA STATYSTYCZNA PRZYZNAŁA 61 PROC. PODWYŻKI. — PRZEMYSŁOWCY WYMAWIAJĄ UMOWĘ Z DN. 19 LISTOPADA 1922 R.

W dniu 21 b. m. odbyło się posiedzenie Komisji Statystycznej w Zw. Przemysłu Włókienniczego, która ustaliła 61 proc. wzrostu drożyzny na artykuły pierwszej potrzeby, które są podstawą do podwyższenia płac dla robotników w przemyśle włókienniczym.

Przewodniczący Kom. Statyst. Inż. Rumpel, złożył następujące oświadczenie:

Wobec katastrofalnego położenia finansowego przemysłu włók. nie posiadającego i nie mogącego zdobyć dostatecznego kredytu dla opowania obrotu i ilości potrzeb. Przedstawiciel Związku Przemysłowców oświadcza, że umowę z dn. 19 listopada 1922 r. wymawiają.

Sytuacja przem. włók. jest taka, że zobowiązanie się do dalszego podwyższania płac w miarę wzrostu drożyzny jest niemożliwe, gdyż dotrzymanie tego zobowiązania może przekraczać faktyczną (możność przemysłu, tak, jak przekracza obecny wzrost procentów, co przyczyniło się do redukcji pracy w poszczególnych fabrykach. Przedstawiciele Chrz. Zjed. Zaw. zaoponowali przeciwko zerwaniu umowy przez Zw. Przemysłowców, nie dając żadnego oświadczenia.

Na powyższym posiedzeniu obecny był przedstawiciel Zw. Chrz. Zjed. Zawodowego p. Roman Świątkowski oraz przedstawiciele Zw. Praca i klasowego.

Na powyższym posiedzeniu obecny był przedstawiciel Zw. Chrz. Zjed. Zawodowego p. Roman Świątkowski oraz przedstawiciele Zw. Praca i klasowego.

li Stow. Właśc. Nieruch. 2 reprezentantów Stow. Lokatorów i miejskiego inspektora mieszkaniowego.

— Budżet miejski na r. 1923.

Celem przejrzania budżetu zarządu m. Łódź na rok 1923 i opracowania odpowiednich wniosków, magistrat wyłonił komisję w następującym składzie: wiceprezycenci dr. Waryński i Pogonowski oraz ławnicy dr. Grynberg i inż. Dzięka, kowski.

— Organizacja Łódzkiej Izby.

Na niedzielnym posiedzeniu organizacyjnym izby lekarskiej wybrano.

Do zarządu: dr. Józef Michalski, Edward Mittelstadt, Feliks Skusiewicz, Antoni Tomaszewski po 21 głosów, Bronisław Fraenkel, Bronisław Koszucki, Aleksander Margulis i Zdzisław Prechner po 20 głosów i Ludwik Niewierski 19 głosów.

sów.

Na zastępców członków zarządu wybrani zostali dr. Szware, Sulikowski, N. Sonneberg, St. Zółkowski, Józef Rosiewicz, Henryk Gólbeg, Józef Stanisławski i Ignacy Watten.

Na członków sądu wybrani zostali dr. Seweryn Sterling, Herman Ruido, J. Martenfeld, St. Skalski, A. Maślanka, Izrael Margulis, Ksawery Jasiński, Meybaum, Marzyński, Adolf Tochterzen, H. Frenklowa, Artur Starzyński i Alf. Mittelstadt.

Do komisji rewizyjnej wybrani zostali dr. Józef Koliński, Maksymilian Kohn, Aleksander Majewski, Tadeusz Skibiński i Leon Wajcieher.

— Hurtownia Spółdzielcza T—wa „Rozwój” — Podleśna 4.

W lokalu T—wa „Rozwój” Podleśna 4, odbyło się zebranie organizacyjne członków Towarzystwa w celu założenia placówki handlowej pod

